

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för socialt arbete

1SA400 Handikappvetenskap - autismspektrum I, 30 högskolepoäng
Disability studies - autistic disorder I, 30 credits

Huvudområde

Handikappvetenskap

Ämnesgrupp

Handikappvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för socialt arbete 2009-07-01

Senast reviderad 2011-06-07. Examinationsformer och litteratur

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2012

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för högskolestudier samt minst ett års dokumenterad erfarenhet av arbete/nära relation med personer med autism.

Mål

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall studenten

1. Ha kunskap om diagnoser inom autismspektrum
2. Ha kunskap om biologiska förklaringsmodeller kring autism
3. Ha kunskap om identifikation, förebyggande och hanterande av beteendeproblem hos personer med autism
4. Ha kunskap om olika synsätt och interventioner på autismområdet
5. Förstå betydelse av ett livsperspektiv i arbetet med personer med autism

Färdighetsmål:

1. Visa färdighet och förmåga att tillämpa kunskaper om kommunikation, perception, och kognition för målgruppen
2. Visa färdighet och förmåga att förstå betydelsen av samarbete och kontinuitet i arbetet med personer med autism
3. Visa färdighet och förmåga att tillämpa kunskaper om bedömningar, anpassningar och hjälpmedel i arbetet med personer med autism
4. Visa förmåga att tillämpa kunskaper om strategier och verktyg i sociala sammanhang för personer med autism

5. Visa empatisk förmåga med hänsyn till funktionshinder, genus och mångfald.

Innehåll

Kursens övergripande mål är att fördjupa de psykologiska, pedagogiska och biologiska kunskaperna om barn, ungdomar och vuxna med en autismspektrumdiagnos. Vikten av kontinuitet och samarbete i arbetet med dessa grupper belyses. Kursen syftar till att utveckla förmågan hos kursdeltagarna att omsätta teoretiska kunskaper om autism i tillämpat arbete. Kursen består av två delkurser. En del av kurslitteraturen är på engelska. Erfarenhet av eget arbete eller nära relation till personer med autism förutsätts och utgör en bakgrund för undervisning och examination.

Delkurs 1 Teori, tillämpningar och aktuell forskning. 15 högskolepoäng

Den teoretiska förståelsen av autism, bedömningar kommunikation, hjälpmedel och anpassningar, samarbete och kontinuitet.

- Aktuell forskning kring autism och Aspergers syndrom
- Neuropsykiatri och diagnostik
- Kognition och perception, tydliggörande pedagogik
- Formell bedömning med olika test och informell bedömning
- Kontinuitet och samarbete, stöd till familjer
- Kommunikation hos personer med autism

Delkurs 2 Samspel och bemötande. 15 högskolepoäng

- Sociala berättelser och andra arbetssätt
- Strategier för samtal
- Neuropsykiatriska diagnoser i ett livsperspektiv
- Synsätt och interventioner
- Hälsa och motorik
- Problemskapande beteende

Undervisningsformer

Kursen är upplagd som halvfartsstudier i distansform, vilket innebär att delkurserna studeras en hel termin. Varje kurs består av två obligatoriska undervisningsveckor. Varierande undervisningsformer kan förekomma t.ex. föreläsningar, gruppdiskussioner, litteraturstudier och individuellt arbete. Mellan undervisningsperioderna förutsätts att kursdeltagarna genomför litteraturstudier och examinationsuppgifter.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Delkurs 1, 15 hp Teori, tillämpningar och aktuell forskning, 15 högskolepoäng.

Delkursens förväntade studieresultat examineras enligt följande:

Moment 1: Genom obligatorisk närvaro vid schemalagda föreläsningar och gruppseminarier första kursveckan samt en skriftlig gruppuppgift i form av ett gruppdiskussionsprotokoll rörande relationen kurslitteratur och föreläsningar och en individuell skriftlig uppgift i form av en rapport med personbeskrivning och bedömning utifrån kurslitteratur och föreläsningar. Momentet omfattar 5 hp och examinerar förväntade lärandemål 1 och 2 samt färdighetsmål 3. Uppgifterna bedöms med betyget Underkänt eller Godkänt.

Moment 2: Genom obligatorisk närvaro vid schemalagda föreläsningar och gruppseminarier andra kursveckan samt individuell hemtentamen som omfattar delkursens litteratur och föreläsningar. Momentet omfattar 10 hp och examinerar förväntade lärandemål 1 och 2 samt färdighetsmål 1 och 2. Uppgiften bedöms med

betyget Underkänt eller Godkänt.

För att erhålla betyget Godkänt på delkursen krävs betyget Godkänt på samtliga moment.

Delkurs 2, 15 hp Samspel och bemötande, 15 högskolepoäng.

Delkursens förväntade studieresultat examineras enligt följande:

Moment 1: Genom obligatorisk närvaro vid schemalagda föreläsningar och gruppseminarier tredje kursveckan samt muntlig och skriftlig gruppredovisning av synsätt och interventioner inom autismspektrumområdet. Momentet omfattar 5 hp och examinerar förväntade lärandemål 4. Uppgifterna bedöms med betyget Underkänt eller Godkänt.

Moment 2: Genom obligatorisk närvaro vid schemalagda föreläsningar och gruppseminarier fjärde kursveckan samt en individuell skriftlig rapport med fördjupning i en av de arbetsmetoder eller bedömningar som kursen berört utifrån kurslitteratur, annan litteratur, praktisk erfarenhet och föreläsningar. Momentet omfattar 10hp och examinerar förväntade lärandemål 3 och 5 samt färdighetsmål 2,4 och 5. Uppgiften bedöms med betyget Underkänt eller Godkänt.

För att erhålla betyget Godkänt på delkursen krävs betyget Godkänt på samtliga moment.

För att erhålla betyget Godkänt på hel kurs krävs betyget Godkänt vid samtliga examinationer i båda delkurserna.

Antalet tentamenstillfällen är begränsade till fem (Högskoleförordningen 6 kap 21 §).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en skriftlig kursvärdering. Kursvärderingen sammanställs och kursansvarig återkopplar till studenterna. Sammanställningen arkiveras.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. Teori, tillämpningar och aktuell forskning

Attwood, Tony (2011) Den kompletta guiden till Aspergers syndrom: Studentlitteratur. 448 s.

Bogdashina, Olga (2003) Sensory Perceptual Issues in Autism and Asperger Syndrome: Different Sensory Experiences, Different Perceptual Worlds. Jessica Kingsley Publishers. Senaste upplagan. 192 s.

de Clercq, Hilde. Autism från insidan - en handbok. Intermedia/Kan endast köpas vid öve???

Dahlgren, Sven-Olof (2007) Varför stannar bussen när jag inte ska gå av? – att förstå autism, Aspergers syndrom och DAMP. Liber förlag. Senaste upplagan. 192 s.

Erman, Margareta (2008). LSS - en vägledning. Stockholm: Kommentus förlag. 375 s.

Gerland, Gunilla (1996) En riktig människa. Studentlitteratur. Senaste upplagan.

Gillberg, Christopher (2001) Autism: medicinska och pedagogiska aspekter. Studentlitteratur. Senaste upplagan.

Kutscher, Martin L. (2010) Barn med överlappande diagnoser ADHD, inlärningssvårigheter, Asperger, Tourette, biopolär sjukdom m fl. Stockholm: Natur &

Kultur. 272 s.

Norrö, Gunnel (2011) Aspergers syndrom - har jag verkligen det? Dejavu Publicering. Senaste upplagan. 63 s.

Wing, Lorna (2003) Autistic spectrum – a guide for parents and professionals. Constable and Robinson. Senaste upplagan.(Finns även på svenska, Studentlitteratur). 254 s.

Delkurs 2. Samspel och bemötande

Andersson, Lena (red)(2001) Sociala berättelser och seriesamtal –teori och praktik. Riksföreningen Autism. Senaste upplagan.

Beyer, Jannik & Gammeltoft, Lone (2000) Autism och lek. Liber förlag. Senaste upplagan. 90 s.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. www.sweden.gov.se, 10 s.

Frost, Lori. & Bondy, Andrew. (2002) Picture´s Worth, PECS and other Visual Communication Strategies in Autism. Newark: Woodbine House Inc. Senaste upplagan. 156 s.

Gerland, Gunilla (2011) Autism -Relationer och sexualitet. Studentlitteratur. Senaste upplagan. 184 s.

Greene, Ross. (2009) Vilse i skolan. Lund: Studentlitteratur. 336 s.

Lundkvist, Gunnel(2003) När tålamodsburken rinner över. Specialpedagogiska skolmyndigheten. Senaste upplagan.

Schopler Eric & Shea Victoria (2007) TEACCH vid autismspektrumstörning hos barn och vuxna. Studentlitteratur. Senaste upplagan.

Referenslitteratur

Faherty, Catherine(2002) Autism/Aspergers syndrom; Vad betyder det? En arbetsbok för ökad självkänedom hos barn och ungdomar med högfungerande autism eller Aspergers syndrom. RFA Utbildningscenter Autism.

Deckmar, Maud (2003) Freds bok. Östersund: Förlaget Ord och tanke. 192 s.

Hall, Kenneth (2003) Aspergers syndrom, iniversum och allt annat. Lund: Studentlitteratur. 80 s.

Jejlid, Jenny (2007)En sked för morbror Fred. Östersund: Förlaget Ord och tanke, 128 s.

Schäfer, Susanne (1996) Stjärnor, linser och äpplen. Bibliotekslån, 250 s.